

BOSHLANG'ICH SINFLARDA IMMERSIV TA'LIM TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH

Kuchkorova Nurjahon

Shahrisabz Davlat Pedagogika Instituti Pedagogika fakulteti
Ta'lim-tarbiya nazariyasi va metodikasi (Boshlang'ich ta'lim) 2-bosqich magistranti.

Email: nurjahonkuchkorova@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14203817>

Annotatsiya. Mazkur maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ fikrlashning mazmun va mohiyati hamda immersiv usul haqida so'z yuritilgan.

Kalit so'zlar: Immersiv ta'lim, kreativlik, ta'limda vizual jarayon, virtual sarguzashtlar.

USE OF IMMERSIVE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN PRIMARY CLASSES

Abstract. This article discusses the content and content of creative thinking in primary school students and the immersive method.

Key words. Immersive education, creativity, visual process in education, virtual adventures.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИММЕРСИВНЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В НАЧАЛЬНЫХ КЛАССАХ

Аннотация. В данной статье рассматривается содержание творческого мышления у учащихся начальных классов и иммерсивного метода.

Ключевые слова: Иммерсивное образование, творчество, визуальный процесс в образовании, виртуальные приключения.

KIRISH

Hozirgi kunda o'quvchi shaxsining ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish muammosi eng muhim masalalardan biridir. O'z ishini yo'nalishini belgilab ko'plab o'qituvchilar eng samarali yo'lni tanlashga intilishadi. Mana shunday turlardan biri o'quvchilarning ijodiy ya'ni kreativ qobiliyatlarini rivojlantirish bo'yicha ishlar bo'lib, ular fikrlash, muloqot qilish va rivojlantirishda namoyon bo'lishi mumkin. Bugungi jadallik bilan rivojlangan davrda zukkolik va innovatsiyalarga bo'lgan talab ortib borayotganligi sababli har bir boshlang'ich sinf o'qituvchisi o'z sohasiga ijodiy yondashishi kerak.

Kreativlik ta'lim fani uchun umumiy mavzu bo'lib, lekin nazariy yondashuvdan amaliy yo'nalishgacha bo'lgan ta'lim sohasi uchun qiyinchilik tug'diradi. Immersiv metod boshlang'ich maktab badiiy ta'limida ijodkorlikni tizimli ravishda rivojlantirish, ta'lim va tarbiya o'rtasida mutanosiblikni yaratish usullaridan biridir.

O'quvchilar tuzilgan tarzda ijodiy fikrlashni o'rganadilar, shunda ular bir kun kelib o'z muhitini yaxshilaydigan va his-tuyg'ular, fikrlar va qadriyatlarni og'zaki bo'lmagan tarzda ifodalash vositalaridan foydalanadigan faol fuqarolarga aylanishlari va nihoyat o'zlarining muloqotlarini yaxshilashga intilishlari mumkin.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI (RESEARCH METHODOLOGY / LITERATURE REVIEW)

Immersiv usulning tuzilishi: Immersiv metod boshlang'ich maktab badiiy ta'limida ijodkorlikni tizimli ravishda rivojlantirish, ta'lim va tarbiya o'rtasida mutanosiblikni yaratish usullaridan biridir.

O'quvchilar tuzilgan tarzda ijodiy fikrlashni o'rganadilar, shunda ular bir kun kelib o'z muhitini yaxshilaydigan va his-tuyg'ular, fikrlar va qadriyatlarni og'zaki bo'lmagan tarzda ifodalash vositalaridan foydalanadigan faol fuqarolarga aylanishlari va nihoyat o'zlarining muloqotlarini yaxshilashga intilishlari mumkin.

Bunday yondashuvning yakuniy maqsadi jamiyat va o'z hayotidagi dolzarb muammolar haqida fikr yuritish bilan shug'ullanadigan, muammolarning yechimini topadigan kreativ qobiliyatni rivojlantirishdir.

Ijodkorlik bugungi yoshlarga o'z fikrlarini tushunish va ifoda etish, dunyoqarashini kengaytirish, chidamlilik va topqirlikni rivojlantirishga yordam beradi — ularni hayotdagi muammolarni hal qilishga tayyorlash. Avtomatlashtirish va mashinalar odatiy vazifalar va mehnatni bajarayotgan texnologiyaga asoslangan dunyomizda ijodiy bo'lish muhim hayotiy va martaba mahorati sifatida keng tarqalgan. Pedagoglar ijodkorlikni o'rgatishni ustuvor vazifa qilib qo'yishlari kerak; biroq, sinflarda ijodiy ta'lim muhitini yaratish qiyin, bu qisman standartlashtirilgan o'quv dasturi va ijodkorlikni bostiradigan baholarning miqdoriy ko'rsatkichlari bilan bog'liq bo'lib, talabalarni kelajakdagi muvaffaqiyatga etarli darajada tayyorlanmaydi.

Ushbu sifatli tadqiqot yoshlarning immersiv ta'lim texnologiyalari yordamida yaratish imkoniyatlari va cheklovlarini o'rganib chiqdi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, immersiv o'quv muhiti yoshlar uchun ijodiy tavakkal qilish, xatolardan qo'rqmaslik, mustaqillik va o'rganishni nazorat qilish va do'stlari bilan yangi usullarda hamkorlik qilish ko'nikmasi paydo bo'ladi.

Ijodkorlikning tabiatiga ko'ra (Robinson, 2001, 2011) badiiy ijodda ijodiy jarayon qayta quriladi va algoritmik tuziladi va o'qitish jarayoniga moslashtiriladi. Inson zamonaviy yangi media muhitida harakat qilishi uchun u algoritmik fikrlashga majbur bo'ladi (Bolter va Grusin, 2000). Goldenberg va Mazurskiy 2002 yilda tadqiqotlar asosida Ijodkorlik shablonlari usulini ishlab chiqishganida, fikrlashning algoritmik tartibini qo'lladilar (Sagiv va boshq., 2009).

Tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, aqliy hujum, lateral fikrlash, tasodifiy stimulyatsiya va boshqalar kabi bepul usullar bilan solishtirganda, tuzilma, cheklovlar va aniq ko'rsatmalarining kiritilishi katta ijodkorlikka olib keladi (Sagiv va boshqalar, 2009).

Ular tashqi tomondan o'rnatilgan tuzilma va aniq ko'rsatmalar barcha odamlarda ijodkorlikni oshiradi degan xulosaga kelishdi (Sagiv va boshq., 2009).

Quyidagi tadqiqotlar ham bunga ishora qiladi: "Mehnat uchun tuzilgan va aniq ko'rsatmalar olgan o'quvchilar kamroq tuzilgan ko'rsatmalar olgan o'quvchilarga qaraganda vazifalarni amalga oshirishda sezilarli darajada ko'proq ijodkorlik ko'rsatdilar" (Niu va Liu, 2009, Jurišević, 2010, 422).).

Ushbu jadvalda ta'limdagi virtual olamlarida yo'naltirilgan immersiv sarguzashtlar bilan tanishishingiz mumkin.

1-jadval.

<i>Sarguzashtlar tavsifi</i>	<i>Virtual dunyo</i>
------------------------------	----------------------

1. " Okean " O'quvchilar tashlandiq axlat va plastik chiqindilar bilan ifloslangan okeanga tushishdi.Guruh muhokamalari dengiz ifloslanishining oldini olish va kamytirish masalasida noodatiy yechimlarni taklif qiladi.	
---	--

2-jadval.

Sarguzashtlar tavsifi	Virtual dunyo
" Plastik tog '" Virtual olam sayohatchilari zaharli plastik chiqindilar va mikroplastmassalarning xavfli ta'sirini boshdan kechirishadi va bu holatni muhokama qiladilar.Ona sayyora, yovvoyi tabiat va inson salomatligiga zarar beruvchi muammolarga kreativ yechim topishga harakat qilishadi.	

MUHOKAMA VA XULOSA (DISCUSSIN AND REFERENCE)

Ushbu maqolada immersiv ta'lim texnologiyalaridan foydalangan holda, virtual olam (IVR)ni o'rganish orqali o'quvchilarning kreativlik, muammoni yechish va kongnitiv qobiliyatlarini rivojlantirishning samarali yo'li ko'rsatib o'tildi. Ushbu tadqiqot kreativlikni sezilarli darajada oshiradi. Mustaqil fikrlash va muammon hal qilishga undaydi.

Biz bugungi kunda boshlang'ich sinf o'quvchilarining atrof-muhitni yana yaxshi va qiziqish bilan o'rganishi uchun dars jarayonlarida immersiv usuldan ko'proq foydalanishimiz kerak. Chunki, bugungi kunimiz zamonaviy texnologiya asri hisoblanadi. Mening maqsadim IT asosida boshlang'ich sinflarda vizual ta'limdan kengroq foydalanishni joriy etish.

REFERENCES

1. Aslanova O. Boshlang'ich sinflarda tafakkur tezligini shakllantirish texnologiyasi. Monografiya. Qarshi. Nasaf. -147 b.
2. Ghanizadeh, A. Al-Horrie, *Higger Order Thinking Skills*; Springer: Berlin/Geramaniy, 2020. (Google scholar).
3. Jon Vuk, Kong, Kaufman, Looi, *Int. J. Comput.-Support.Collab. Lern.* 2011, 6,9-37. (Google scholar).
4. Nico King. Immersiv Education. 2024